

**INFORMATIČKA POTPORA ZAVARIVANJU U PODSUSTAVU
KVALITETE ERP SUSTAVA U
MONTER-STROJARSKE MONTAŽE D.D.**

**INFORMATION SUPPORT TO WELDING PROCESS IN SUBSYSTEM
QUALITY MANAGEMENT OF ERP SYSTEM IN FIRM
MONTER-STROJARSKE MONTAŽE D.D.**

Niko MAJDANDŽIĆ¹⁾, Siniša KAČAREVIĆ²⁾, Igor ERGOTIĆ¹⁾

Ključne riječi: ERP sustav, upravljanje kvalitetom, WPS, PQR, WPQ, zavarivanje, NDT

Key words: ERP system, quality management, WPS, PQR, WPQ, welding, NDT

Sažetak: U radu se prikazuju rezultati informatizacije procesa u pripremi i praćenju zavarivačkih radova u Monter strojarske montaže d.d. Dana su iskustva na definiranju koncepta te rezultati ostvareni u modulima: atesti zavarivača, atesti postupaka, dnevnik zavarivanja, knjige cijevi i rezultati NDT ispitivanja.

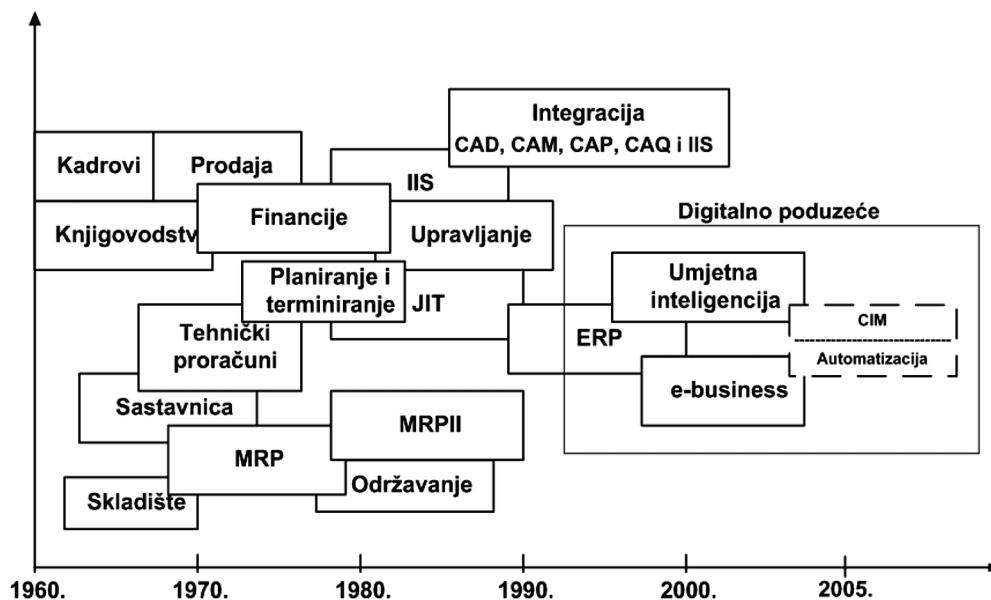
Abstract: The paper presents the results of the informatization process in the preparation and monitoring of welding operations as a subsystem of quality management in the ERP system in firm (company) Monter-Strojarske montaže d.d. This paper represents experience in defining the concept and the modules results: welder performance qualification (WPQ), welding procedure specifications (WPS), procedure qualification reports (PQR), welding diaries, pipebooks and the results of NDT testing.

¹⁾ Informatički inženjer - ININ d.o.o.

²⁾ Monter-strojarske montaže d.d.

1. UVOD

U poduzećima čije su glavne proizvodne aktivnosti montažerski radovi kojima pripada i Monter-strojarske montaže d.d., funkcija Upravljanja kvalitetom ima poseban značaj i širok i odgovoran djelokrug rada. Specifični proizvodni program s vlastitom proizvodnjom i montažom na terenu, zahtjeva različite tehnologije, opremu i fleksibilnu organizaciju rada na pripremi i logističkoj potpori montažerskim radovima. Proizvodni program sadrži: izgradnju postrojenja za pridobivanje i preradu nafte i plina, postrojenja u kemijskoj i petrokemijskoj industriji, montažu magistralnih cjevovoda za naftu, plin, vodu i paru, montažu plinskih i vodovodnih mreža, kao i proizvodnju posuda pod tlakom, separatora, izmjenjivača topline, filtera, i sl. Poduzeće je opremljeno svom potrebnom opremom, mehanizacijom i alatom, kao što su: autodizalice, cjevopolagači, alati za savijanje, strojevi za zavarivanje, primarno čišćenje, antikorozivnu zaštitu, izolaciju, i sl., te opremom i kadrovima za organiziranje i praćenje nedestruktivnih ispitivanja: vizualna, penetrantska, magnetska, radiografska, ultrazvučna kontrola kao i svom potrebnom instrumentaciju za ispitivanje i kontrolu kvalitete [1]. Pored toga primjena sustava upravljanja kvalitetom bazirana na certifikatu ISO 9001:2008 i ISO/TS 29001:2007 zahtjeva poseban angažman na održavanju i kontinuiranom poboljšanju sustava upravljanja kvalitetom. Moderno tržište zahtjeva fleksibilnu proizvodnju, s kratkim vremenom isporuke, niskim troškovima i u zadovoljavajućoj kvaliteti. U cilju povećanja konkurentnosti gospodarstva na zahtjevnom tržištu EU, kao i ostalim međunarodnim tržištima, značajna je uloga primjene ERP sustava za upravljanje poslovanjem i podizanje razine točnosti i brzine rada u obradi podataka te generiranju i selektiranju informacija za potrebe svakog radnog mjesta. Na slici 1 prikazan je razvoj informatičke potpore u poduzećima od pojedinačnih programa do ERP (Enterprise Resource Planning) sustava i digitalnih poduzeća.

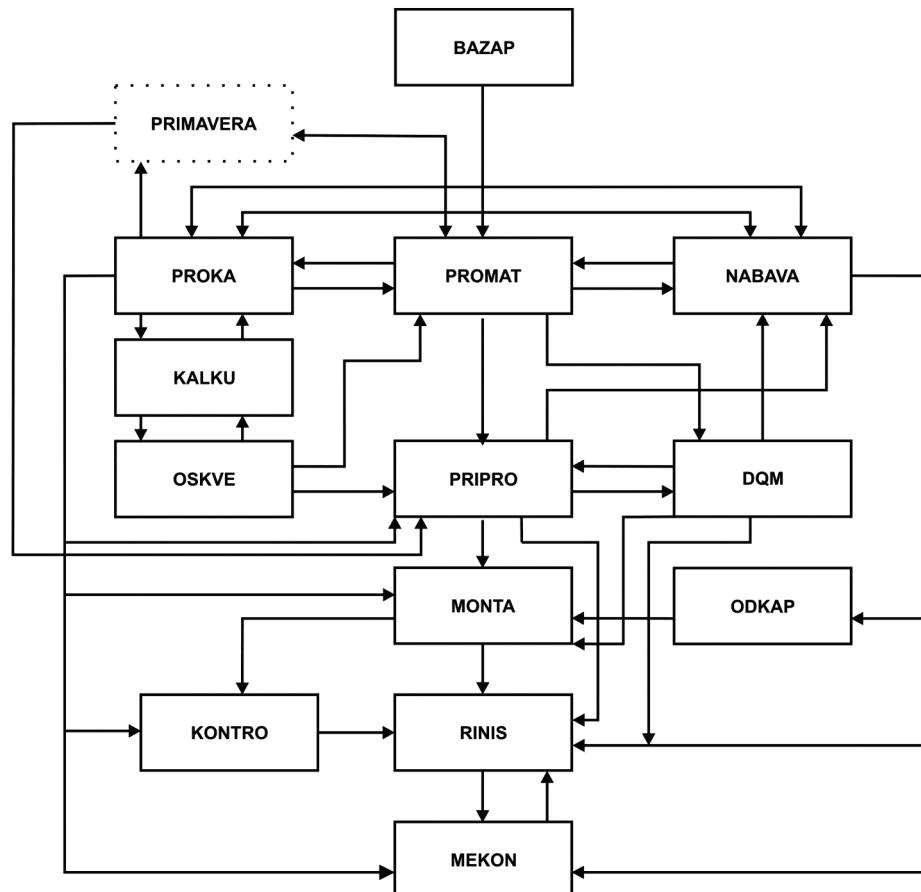
Slika 1. Razvoj programa i sustava informatizacije poduzeća

2. STRUKTURA ERP SUSTAVA PODUZEĆA MONTER-STROJARSKE MONTAŽE D.D.

Procjenjujući potrebnim i razvojno značajnim primjenu ERP sustava, uprava poduzeća organizirala je uvođenje ERP sustava s posebnim zahtjevima prilagođavanja potrebama u poduzeću. Na slici 2 prikazani su podsustavi ERP sustava za Monter – strojarske montaže d.d. koje je razvijen pod imenom ERPINS (Enterprise Resource Planing Inin Solutions) od strane tvrtke Informatički inženjerинг –ININ d.o.o. iz Slavonskog Broda [3].

Sustav ERPINS sadrži sljedeće podsustave:

- **BAza ZA jedničkih Podataka – BAZAP**
- **PROdaja i KomecijalA – PROKA**
- **KALKulacija – KALKU**
- **PROizvodi, Materijali, kapaciteti i Tehnologija – PROMAT**
- **NAbava i ZALihe materijala i opreme – NAZAL**
- **PRIprema i PROizvodnja – PRIPRO**
- **OSiguranje KValitetE (Upravljanje kvalitetom) – OSKVE**
- Upravljanje dokumentacijom i porukama – DQM
- **MONTAža – MONTA**
- Računovodstveni I finaNCljskI podSustav – RINIS
- **MEnadžment i KONtrola – MEKON**
- **KONTROLing – KONTRo.**

Slika 2. Podsustavi ERPINS sustava

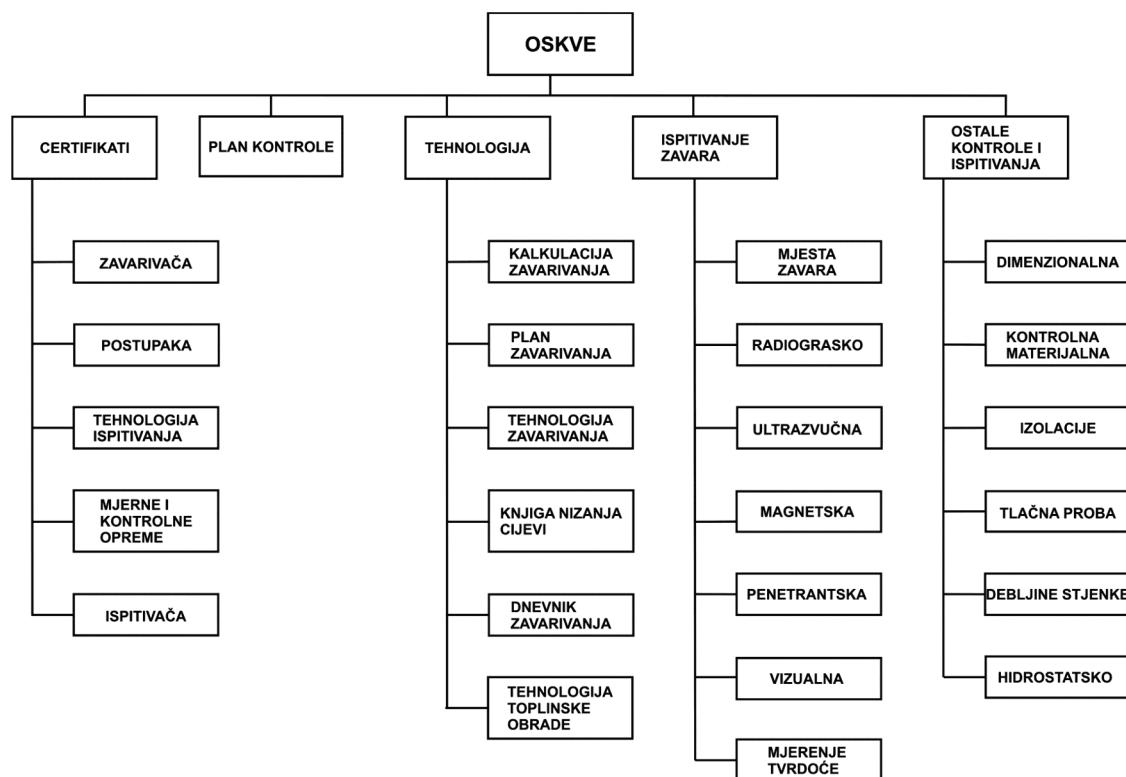
Poseban zahtjev postavio se u podsustavima Priprema proizvodnje i Kalkulacije za integriranje s programskim sustavom za upravljanje projektima PRIMAVERA.

2.1. Podsustav upravljanja kvalitetom sustava ERPINS-MONTER

U podsustavu Upravljanja kvalitetom obavljaju se poslovi kontrole resursa na ulazu, tehnoloških procesa u proizvodnje i montaže, propisivanje tehnologije zavarivanja i toplinske obrade i postupaka ispitivanja zavara, odnosno organiziranje ispitivanja zavara nerazornim metodama ispitivanja.

Sadrži sljedeće module (slika 3):

- certifikati (kvalifikacije)
- plan kontrole
- tehnologija zavarivanja
- ispitivanje zavara
- ostale kontrole i ispitivanja.

Slika 3. Podsustav Upravljanja kvalitetom

Unos zapisa u podsustavu Upravljanja kvalitetom riješen je u formi tabličnog oblika čime je omogućena preglednost prilikom unosa kao u tabličnim kalkulatorima (EXCEL), mogućnost laganom sortiranjem i izrade pregleda prema izabranoj koloni odstrane korisnika kao i vizualni prikaz u različitim bojama o statusu pojedinih zapisa. Na slici 4 prikazan je prvi dio forme za unos zapisa o atestiranim zavarivačima. U donjem dijelu forme unose se zapisi o internoj ocijeni zavarivača prema rezultatima šestomjesečnog rada na osnovi koje se u slučaju nezadovoljavajuće ocijene zavarivač šalje na atestiranje i prije roka isteka važnosti atesta.

Zavarivači										
Za grupiranje podataka dovodite mišem kolonu ovdje										
Zavarivač	Ime zavarivača	Interni oznaka	Oznaka atesta	Scan atesta	Norma	Naziv norme	Izdavač	Naziv izdavača	Datum izdavanja	Ispitna norma
8745	BOLČEVIĆ MARIJAN	EAR26	3596/10	☐	EN	Euro norme	65036	MB - ŠOLA TEST Zagreb	04.01.2010	EN 287-1
8745	BOLČEVIĆ MARIJAN	EAR26	3689/10	☐	EN	Euro norme	65036	MB - ŠOLA TEST Zagreb	07.04.2010	EN 287-1
8745	BOLČEVIĆ MARIJAN	EAR26	3902/10	☐	EN	Euro norme	65036	MB - ŠOLA TEST Zagreb	07.05.2010	EN 287-1

Legenda

- Negativna ocjena
- 6 mjeseci od izdavanja
- 2 godine od izdavanja

Ocjene zavarivača							(Boje – legenda)	
Za grupiranje podataka dovodite mišem kolonu ovdje								
Zavarivač	Ime zavarivača	Oznaka atesta	Datum provjere	Ocjena	Provjeru obavio	Provjeru obavio	Napomena	
8745	BOLČEVIĆ MARIJAN	3596/10	20.01.2010	3	9002	KACAREVIĆ SINIŠA		

Slika 4. Prvi dio forme za unos i prikaz podataka o zavarivačima i atestima zavarivača

Zavarivači										
Za grupiranje podataka dovodite mišem kolonu ovdje										
Naziv izdavača	Datum izdavanja	Ispitna norma	Oblik materijala	Naziv oblike	Područje valjanosti	Naziv područja	Postupak zavarivanja korijena	Postupak zavarivanja prednje strane	Postupak zavarivanja stranice	
MB - ŠOLA TEST Zagreb	04.01.2010	EN 287-1	P	Lim	P+I	Lim + Ljev	Uba			
MB - ŠOLA TEST Zagreb	07.04.2010	EN 287-1	P	Lim	P+I	Lim + Cijev		REL		
MB - ŠOLA TEST Zagreb	07.05.2010	EN 287-1	P	Lim	P+I	Lim + Cijev		REL		

Legenda

- Negativna ocjena
- 6 mjeseci od izdavanja
- 2 godine od izdavanja

Ocjene zavarivača							(Boje – legenda)	
Za grupiranje podataka dovodite mišem kolonu ovdje								
Zavarivač	Ime zavarivača	Oznaka atesta	Datum provjere	Ocjena	Provjeru obavio	Provjeru obavio	Napomena	
8745	BOLČEVIĆ MARIJAN	3596/10	20.01.2010	3	9002	KACAREVIĆ SINIŠA		

Slika 5. Drugi dio forme za unos i prikaz podataka o zavarivačima

Na slici 5 prikazan je drugi dio forme za unos podataka o zavarivačima koji se dobije pomicanjem pokazivača na ekranu u željenom smjeru. Klikom na polje Scan atesta dobije se skenirani originalni atest za izabranog zavarivača, normu, materijal i postupak zavarivanja.

Na istoj formi i na isti način unose se i ostali podaci uz zavarivača i atest (postupak zavarivanja popune, osnovni materijal, dodatni materijal, položaj zavarivanja, unio i datum unosa).

Na isti način se organizira unos podataka o atestiranju postupaka zavarivanja.

Na slici 6 prikazan je izvještaj o prijavama za atestiranje zavarivača i postupaka te unos rezultata atestiranja.

MONTER		PRIJAVA ZA ATESTIRANJE								
		Oznaka: PZA-2260-2 Datum: 26.05.2011								
POSTUPAKA I ZAVARIVAČA		SUKLADNO ASME IX ASME IX		PED postupka: NE PED zavarivača: NE			ZADOVOLJIO: DA			
RB 8	Ime i prezime zavarivača		Interna oznaka Žg	Kvaliteta osnovnog materijala		Postupak zavarivanja		pWPS	Datum atestacije Strana 1 od 1	Zadovoljio DA / NE
	Godina i mjesto rođenja			Oblik i dimenzije		Dodatni materijal		Položaj zavarivanja		
	Osobni identifikacijski broj					Korijen	Ostalo			
1	Dragutin Mleč			SA 516 Gr.70 +TP316		GTAW SMAW FCAW		pWPS-28	NE	
	1955 Vinkabreg, Varaždin			Lim 40,5+4		DMO-IG	EVB 50 + CN 23/12 PW-FD EAS 4 M-FD	1G		
2	Siniša Ozimec		EAR 3 P23	SA 516 Gr.70 +TP316		GTAW SMAW FCAW		pWPS-28	03.11.2010	DA
	1973 Zagrebu			Lim 40,5+4		DMO-IG	EVB 50 + CN 23/12 PW-FD EAS 4 M-FD	1G		

Slika 6. Prijava za atestiranje zavarivača i postupaka

Na slici 7 prikazan je popis važećih atesta postupaka zavarivanja.
 Na slici 8 prikazan je izvještaj Dnevnik zavarivanja koji se dobije prema praćenju rezultata rada zavarivača u proizvodnji.

MONTER		POPIS ATESTA POSTUPAKA ZAVARIVANJA										Oznaka: PPQR-26.05.2011			
												Datum: 26.05.2011			
												Strana: 1 od 1			
RB	Broj atesta	PED	Datum izdavanja atesta	Izdano od	Specifikacija zavarivanja	Standard / norma atestacije	Polož. zav.	Post. zav.	Područje valjanosti				TO pred.	TO PMS	
									Osnovni materijal		Dodatni materijal				
		Oblik	Kvaliteta	Debljina [mm]	Promjer [mm]	Korijen	Popuna								
56	CP-030-08	NE	07.05.2008	TPK	pWPS 2093-12	ASME IX	SG	GTAW	T BW	ASTM A 106 Gr.B	3,73	21,3	DMO-IG ER 80S-G	DMO-IG ER 80S-G	NE NE
57	CP-033-08	NE	28.05.2008	TPK	pWPS 2119-12	EN 15914-1	H-L045	TIG	T BW	ASTM A 106 Gr.B	6	57,15	DMO-IG ER 80S-G	DMO-IG ER 80S-G	NE NE
58	099AA09	DA	30.03.2009	TUV	pWPS 2170-12	ASME IX	6G	GTAW SMAW	T BW	ASTM A 106 Gr.B	8,6	114,3	DMO-IG ER 80S-G	EVB 50 E7018	NE NE

Slika 7. Popis atesta postupaka zavarivanja

3. ZAKLJUČAK

Prilikom uvodenje ERP sustava potrebno je posebno projektirati i razviti sustav upravljanja kvalitetom koji ima značajnih razlika i posebnih zahtjeva ovisno o vrsti proizvodnje i proizvodnim tehnologijama. Tom prilikom potrebno je sudjelovanje specijalista za zavarivanje da bi, s obzirom na složenost tehnologije zavarivanja i NDT ispitivanja omogućili informatičarima razumijevanje procesa. U radu je prikazan rezultat suradnje na razvoju u poduzeću Monter-strojarske montaže d.d.

 MONTER STROJARSKE MONTAŽE D.D.		DNEVNIK ZAVARIVANJA			
		Datum: 20.01.2010.	Strana: 1-1/1		
Investitor: PLINACRO d.o.o. Zagreb	Izvođač: MONTER-STROJARSKE MONTAŽE d.d.	Građevina: plinovod Slobodnica-Donji Miholjac			
Ugovoreni propis: EN HRN 12732	Inženjer zavarivanja: Zdravko Smodek, EWE, IVE	Trasa plinovoda			
Nacrt br. Uzdužni profil trase					
Oznaka kvalitete osnovnog materijala API 5L X70 PSL2	Debljina max [mm]: 12,7	Postupak zavarivanja: 135+136 Uputa za zavarivanje (WPS): 2226-11 Ovjera sukladnosti (PQR): CP-185-10			
Dodatni materijal		Trgovački naziv	Šarža br	Kvaliteta prema AWS / ISO	
žica fi 1,0	NiMo1-IG	817831	A.5.28: ER90S-G		
žica fi 1,2	Pipeweld 101T-1	350212773V	A.5.29: E101T1-G		
Br.	Prezime i ime zavarivača	Certifikat br.	Žig	Položaj zavarivanja	Pozicija, broj ili oznaka zavara prema nacrtu
1	Vugec Goran	AZ 522-10	EAR 19	PG	D12 Z1,2,3,4,5
2	Kahina Kristjan	AZ 521-10	EAR 31	PG	D12 Z1,2,3,4,5
3	Ozimec Siniša	AZ 523-10	EOP 25	PF	D12 Z1,2,3,4,5
4	Čoleković Stjepan	AZ 524-10	EOP 37	PF	D12 Z1,2,3,4,5
5	Miloš Matija	CZ 576-10	OP 2	PF	D12 Z1,2,3,4,5
6	Blazević Davor	CZ 578-10	OP 4	PF	D12 Z1,2,3,4,5
7	Špoljarić Antonio	CZ 575-10	OP 3	PF	D12 Z1,2,3,4,5
8	Tomiljenović Drago	CZ 577-10	OP 1	PF	D12 Z1,2,3,4,5
Predgrijavanje: DA			Naknadna topilska obrada: NE		
U skladu sa: 2226-11			U skladu sa: 2226-11		
Temperatura okoline:	u 7 h	u 11 h	u 15 h	Oborine:	Vjetar:
	-2	0	1	NE	NE
Napomena:					
Potpis:					
Voditelj zavarivačkih radova: Zdravko Smodek, EWE, IVE			Nadzorni inženjer: Milan Močibob, dipl.ing.stroj.EWE, IVE, WI-C		
Potpis:			Potpis:		

Slika 8. Dnevnik zavarivanja

4. LITERATURA

- [1] <http://www.monter-sm.hr/> 02.06.2011.
- [2] Majdandžić, N. Izgradnja informacijskih sustava proizvodnih poduzeća, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Strojarski fakultet Slavonski Brod, 2004., str. 460.
- [3] Majdandžić, N. Projektni zadatak za izgradnju ERP sustava Monter-strojarske montaže d.d., Slavonski Brod, 2009. str. 190.